

Till

Växjö tingsrätt  
Mark- och miljödomstolen  
4:2

Malmö den 22 mars 2019

**Mål nr M 3258-18**

**KOMPLETTERING AV TILLSTÅNDSANSÖKAN**

**Ansökan om tillstånd enligt miljöbalken för uppförande av översvämningsskydd m.m. i Höllviken, Ljunghusen, Skanör och Falsterbo, Vellinge kommun**

Vellinge kommun ("Kommunen") har förelagts att inkomma med yttrande och komplettering av tillståndsansökan i rubricerat mål enligt domstolens föreläggande av den 30 oktober 2018 (ab. 29) samt i målet inkomna yttranden enligt ab. 11, 12, 16, 21 och 27.

Kommunen önskar bemöta yttrandena och inge komplettering av tillståndsansökan enligt följande ordning. I punkt 1 görs vissa justeringar av yrkandena i tillståndsansökan. I punkt 2 redovisas förändringar i kartor och förteckning över berörda fastigheter. Yttrandena från domstolen, Sjöfartsverket, Sydvästra Skånes Vattenråd, Länsstyrelsen i Skåne län, Trafikverket och Fortifikationsverket bemöts i denna ordning i punkterna 3–7.

## INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING – JUSTERING AV YRKANDEN.....	4
1.1	Anläggande av översvämningsskydd.....	4
1.2	Dispenser.....	4
1.3	Natura 2000.....	4
2	JUSTERAD UPPGIFT OM BERÖRDA FASTIGHETER .....	5
3	MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN (AB. 29).....	5
3.1	Kompletterande värderingar .....	5
3.2	Dispens från markavvattningsförbudet och tillstånd för markavvattning....	6
3.3	Fråga om markavvattningssamfällighet .....	6
3.4	Nivå för dimensionering.....	7
3.5	Åtaganden om skyddsåtgärder.....	7
3.6	Massor .....	7
3.7	Tillstånd för Natura 2000 .....	9
3.8	Dispens från naturreservatföreskrifter.....	9
3.9	Ägare till badhytter.....	9
3.10	Detaljplaner .....	9
4	SJÖFARTSVERKET (AB. 11).....	9
5	SYDVÄSTRA SKÅNES VATTENRÅD (AB. 12).....	10
6	LÄNSSTYRELSEN I SKÅNE LÄN (AB. 16).....	10
6.1	Natura 2000.....	11
6.2	Naturreservat.....	12
6.2.1	<i>Dispenser</i> .....	12
6.2.2	<i>Kompensationsåtgärder</i> .....	12
6.3	Naturminnet Räng och strandmolke.....	13
6.4	Fridlysta och rödlistade arter .....	14
6.5	Strandskydd .....	14
6.6	Påverkan på grodor och salamandrar.....	14
6.7	Påverkan på fågellivet .....	15
6.8	Sandutfyllnad.....	15
6.9	Övrigt.....	15
7	TRAFIKVERKET (AB. 21) .....	15
8	FORTIFIKATIONSVERKET (AB. 27).....	15

## **BILAGOR:**

- B6 (ny) Kartor över översvämningsskyddens sträckning, med Natura 2000-gränsen markerad (ersätter Bilaga B6 till TB:n)
- D (ny) Fastighetsförteckning (ersätter Bilaga D till tillståndsansökan)
- K1 Komplettering av MKB:n med anledning av aktbilaga 16 (länsstyrelsens yttrande), Sweco, 2019-03-21
- K2 Naturvärdesinventering av etableringsytor, Förstudie - komplettering av MKB
- K2-1 Objektskatalog NVI Förstudie Etableringsytor Falsterbonäset
- K3 Naturtyper i etableringsytor
- K4 Alternativa placeringar med mindre markanspråk inom Natura 2000-område
- K5 Kompletterande bedömning kring fridlysta växter
- K6 Utlåtande gällande groddjur inom projekt invallning Falsterbonäset, Jan Pröjts, 2019-01-28
- K7 Miljökriterier för tillkommande massor för översvämningsskydd
- K8 Förtydliganden kopplat till prövning enligt 7 kap 28 §
- K9 Värderingar för fastigheterna
- Falsterbo 2:7
  - Falsterbo 2:8
  - Ljunghusen 11:7
  - Ljunghusen 11:89
  - Ljunghusen 11:90
- (del av Bilaga H till tillståndsansökan)
- K10 Ägare till berörda badhytter
- K11 Detaljplaner – inges på USB

## 1 INLEDNING – JUSTERING AV YRKANDEN

Kommunen önskar justera yrkandena angivna i punkterna 1.1–1.3 i tillståndsansökan till lydelsen enligt nedan (yrkandena i punkterna 1.1–1.3 anges i sin helhet med tillägg markerade i *kursivt*). Yrkandena i punkterna 1.4–1.5 i tillståndsansökan kvarstår oförändrade.

### 1.1 Anläggande av översvämningsskydd

Vellinge kommun yrkar att mark- och miljödomstolen lämnar kommunen tillstånd enligt miljöbalken, *innefattande tillstånd till markavvattning enligt 11 kap. 3 § miljöbalken*, att inom de fastigheter som anges i Bilaga D

- a) dels utföra och bibehålla översvämningsskydd med den sträckning som anges i Bilaga A1,
- b) dels reparera befintliga sanddynor på de platser som anges i Bilaga A2, allt i huvudsaklig överensstämmelse med vad som närmare beskrivs i ansökan med bilagor.

### 1.2 Dispenser

Kommunen yrkar vidare att mark- och miljödomstolen meddelar

- a) dispens enligt 7 kap. 7 § andra stycket miljöbalken från föreskrifterna för naturreservaten Flommen, Kämpinge strandbad, Ljungskogens och Ljunghusens strandbad, Norra Ljunghusen, Skanör Höll, Skanörs Ljung och Falsterbohalvöns havsområde för ansökta åtgärder enligt punkt 1.1 ovan inom respektive naturreservat, samt för flytt av badhytter inom naturreservaten Flommen och Ljungskogens och Ljunghusens strandbad;
- b) dispens från naturminnesskyddet enligt 7 kap. 7 och 10 §§ miljöbalken för naturminnet Räng för ansökta åtgärder inom området för naturminnet;
- c) dispens enligt 15 § artskyddsförordningen för ansökta åtgärder som kan ha en påverkan på förekomst av *de fridlysta växterna backsippa, hedblomster, pipstäkra, klockgentiana, flockarun och kastarun*; samt
- d) dispens från markavvattningsförbudet enligt 11 kap. 14 § miljöbalken.

### 1.3 Natura 2000

*Kommunen ansöker om tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken för sökt verksamhet inom Natura 2000-områdena Falsterbohalvön, Falsterbo skjutfält och Falsterbo-Foteviken.*

## 2 JUSTERAD UPPGIFT OM BERÖRDA FASTIGHETER

Det har sedan ansökan inlämnats till domstolen gjorts en mindre justering av skyddens tänkta dragning i området kring Ljunghusens golfbana i södra Ljunghusen till undvikande av en placering som skulle hindra fortsatt golfverksamhet vid en del av banan. Denna justering medför att färre fastigheter berörs och framgår av kartor nr 3-5 för Ljunghusen i Bilaga B6.

Vidare görs bedömningen att färre fastigheter behöver användas för tillfällig etableringsyta eller arbetsyta, varvid det antal fastigheter som berörs av tillfälliga markintrång kan reduceras.

Kommunen har mot denna bakgrund reviderat **Bilaga D** till tillståndsansökan (lista över berörda fastigheter), se ny Bilaga D till detta yttrande.

## 3 MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN (ab. 29)

Nedan besvaras mark- och miljödomstolens kompletteringsföreläggande enligt den numrering som följer av föreläggandet.

### 3.1 Kompletterande värderingar

I ansökan har nio värderingar angetts som icke färdigställda. Genom vissa justeringar av vallens sträckning, efter samråd med Ljunghusens golfklubb för att minimera påverkan på golfverksamheten (se punkt 2 ovan), behöver mark på färre fastigheter tas i anspråk. De utestående värderingarna uppgår därför istället till sex stycken.

Till denna komplettering bifogas fem av de sex utestående värderingarna, vilka berör fastigheterna (samtliga i Vellinge kommun):

- Falsterbo 2:7
- Falsterbo 2:8
- Ljunghusen 11:7
- Ljunghusen 11:89
- Ljunghusen 11:90

Dessa värderingar inges som Bilaga K9 och utgör en **komplettering av Bilaga H** till tillståndsansökan.

Det återstår härefter enbart en värdering avseende fastigheten Vellinge Falsterbo 2:10, där Falsterbo golfklubb har sin verksamhet. Kommunen för samtal med golfklubben om påverkan på verksamheten och kommer inom kort, så snart parterna avslutat dialogen och värdering av fastigheten kan ske, att till domstolen inge den kompletterande värderingen för denna fastighet. Kommunen kommer i samband med att den sista värderingen ges in även tillhandahålla en

uppdaterad lista över föreslagna ersättningsbelopp (dvs. en ny Bilaga G till tillståndsansökan).

### **3.2 Dispens från markavvattningsförbudet och tillstånd för markavvattning**

Kommunen har i ansökan angett att verksamheten utgör markavvattning, se punkten 3.2 i tillståndsansökan, och anser att ansökan omfattar yrkande om tillstånd till markavvattning, dock att det inte explicit angetts i formulerat yrkande i punkten 1.1 i ansökan.

Till förtydligande av att verksamheten (anläggande av översvämningsskydd) utgör en markavvattningsåtgärd har Kommunen förtydligt yrkandet 1.1 i tillståndsansökan enligt vad som anges i punkten 1 ovan.

Som särskilda skäl för sökt dispens från markavvattningsförbudet hänvisas generellt till vad som framgår av tillståndsansökan och MKB:n. Behovet av dispens är föranlett av ändamålet med sökt verksamhet, dvs. skydd av detaljplanelagd bebyggelse mot höga havsnivåer. Vid bedömning av vad som är särskilda skäl är syftet med markavvattningsförbudet centralt, dvs. skydd mot påverkan av våtmarksbiotoper. De sökta åtgärderna är ingen sådan åtgärd som normalt sett klassas som markavvattning och avser inte åtgärder i område som betraktas som våtmark, vilket behöver beaktas vid bedömning av särskilda skäl för dispens. Översvämningsskyddet bedöms inte påverka våtmarksbiotoper (syftet med markavvattningsförbudet) och det är även nödvändigt att skydden uppförs inom sökta områden, som omfattas av markavvattningsförbudet, för att det avsedda ändamålet med sökt verksamhet (skydd mot höga havsnivåer) ska kunna uppnås.

### **3.3 Fråga om markavvattningssamfällighet**

Domstolen har frågat om Kommunen anser att en skyldighet föreligger för andra fastighetsägare att bli delägare i en markavvattningssamfällighet.

Enligt 3 kap. 1 § lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet anges att samtliga fastigheter som har nytta av markavvattningen ska delta i verksamheten och att en skyldighet att delta i annan markavvattning än dikning föreligger om det begärs av ägare av fastigheter som får mer än hälften av den beräknade nyttan av verksamheten.

Den sökta verksamheten – översvämningsskyddet – kommer att komma såväl allmänheten som hundratals privata och offentligt ägda fastigheter till nytta. Det finns inte en enskild fastighet som kommer att få mer än hälften av den beräknade nyttan och det föreligger ingen skyldighet att delta i verksamheten. Det är således inte aktuellt att inrätta en markavvattningssamfällighet för den sökta verksamheten.

### **3.4 Nivå för dimensionering**

Det förtydligas att stillvattennivån vid en händelse som Backaflo den år 2065 har beräknats till +2,86 m (RH2000).

Siffran +2,85 m (RH2000) förekommer i arbetet som en approximation för flera olika händelser, både en extremhändelse år 2065 och ett 100-årshögvatten år 2100 (se MKB:n, s. 45). Syftet med uppskattningen är att erhålla ökad förståelse av vilket typ av skydd som erhålls vid olika händelser och på olika tidsskalor. Det är av liten praktisk betydelse för resultaten om beräkningar görs för stillvattennivå +2,85 m eller +2,86 m (RH2000).

### **3.5 Åtaganden om skyddsåtgärder**

Kommunen har i ansökan angivit en rad åtaganden om skyddsåtgärder och försiktighetsmått som ska gälla vid utförande av verksamheten. Samtliga angivna åtaganden i målet omfattas av det föreslagna allmänna villkoret, medan vissa åtaganden som kan och bör tydliggöras som specifika villkor utgör övriga villkorsförslag i tillståndsansökan.

### **3.6 Massor och förslag till kompletterande villkor**

Sweco har tagit fram ett underlag som anger vilka platsspecifika miljökriterier som bör föreskrivas för de externt tillförda fyllnadsmassorna för anläggande av vallarna, se Bilaga K7, Miljökriterier för tillkommande massor för översvämningsskydd. Miljökriterierna har tagits fram för att säkerställa att tillförda massor inte är skadliga för miljön på platsen, inte bidrar till oacceptabel spridning av föroreningar till ytvattenrecipienter samt inte kan medföra skada för människors hälsa. Antaganden har behövt göras eftersom det i nuläget inte är känt vilka fyllnadsmassor som ska användas. Ett exempel på detta är att miljökriterierna beräknas utifrån totalhalter i massorna och inte utifrån massornas lakegenskaper.

När det är känt – i anläggningsskedet – vilka specifika massor som ska användas, kan laktester göras eller annan information eller kunskap framkomma avseende massorna. Detta kan ändra de beräkningsförutsättningar som gällt vid framtagande av gränsvärdena enligt Bilaga K7 (se tabell 1 nedan). Om det visar sig att miljökriterierna kan justeras utan att det leder till större belastning eller påverkan på omgivningen, är det lämpligt att Kommunen, efter samråd med tillsynsmyndigheten, kan beräkna nya miljökriterier som inkluderar den nya informationen. Av denna anledning anser Kommunen det rimligt att villkoren gällande massornas föroreningshalter i möjligaste mån tillåter att hänsyn tas till faktisk kännedom om massornas egenskaper.

Mot denna bakgrund, samt vad som närmare redovisas i Bilaga K7 föreslår Kommunen följande villkor:

9. Tillförda massor för anläggande av översvämningsskydden i enlighet med tillståndet ska uppfylla miljökriterierna i Tabell 1 nedan, med angivande av känsliga områden i Figur 1. Efter laktester av massor eller annan utredning får, efter samråd med tillsynsmyndigheten, undantag göras från de gränsvärden som anges i Tabell 1.

Ämne	Känsliga områden (mg/kg)	Övriga områden (mg/kg)
Antimon	0,5	20
Arsenik		8,0*
Barium		200
Bly	20	80
Kadmium	0,35	4,0
Kobolt	15	20
Koppar	30	80
Krom	50	80
Kvicksilver	0,1*	1,5
Molybden	1,0	70
Nickel	50	70
Vanadin	60	100
Zink	80	250
Alifat >C5-C8	1,8	50
Alifat >C8-C10	12	50
Alifat >C10-C12		100
Alifat >C12-C16		100
Alifat >C16-C35		100
Aromat >C8-C10	2,5	10
Aromat >C10-C16	1,8	3,0
Aromat >C16-C35	0,2	10
Bensen	0,10	0,40
Toluen	0,18	10
Etylbensen	0,4	10
Xylen	0,35	10
PAH L	0,50	3,0
PAH M	0,35	10
PAH H	0,50	2,5

Tabell 1. Miljökriterier som beaktar spridning till ytvatten i känsligare områden (recipienter som kan vara avskurna från havet) respektive övriga områden. \*Regional bakgrundshalt.



Figur 1. Gulmarkerad linje utgör sträckor som utgör "känsliga områden" pga. att det är platser där vatten med begränsad kontakt med havet bedöms förekomma.



### **3.7 Tillstånd för Natura 2000**

Angående frågan om tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken ansöker Kommunen om sådant tillstånd, se punkt 1.3 ovan samt vad som närmare anges i punkten 6.1 nedan.

### **3.8 Dispens från naturreservatföreskrifter**

Det är korrekt att sökt arbetstid är tio år men att dispens från naturreservatföreskrifterna upphör att gälla om åtgärden inte påbörjas inom två år eller avslutas inom fem år från lagkraftvunnen dispens. Kommunen ser ingen motsättning i detta utan förhåller sig till rådande lagstiftning. Kommunen kommer att få ansöka om förnyade dispenser alternativt att Kommunen tar initiativ till en förfrågan till länsstyrelsen om ändring av naturreservatföreskrifterna som kan möjliggöra sökta åtgärder i naturreservaten (parallellt med tillståndsprocessen eller efter erhållet tillstånd).

### **3.9 Ägare till badhytter**

Ägarna till de badhytter som kan beröras av sökta åtgärder är sakägare i målet. Kommunen har gjort långtgående utredningar för att försöka klargöra vilka som är ägare till badhytterna. Kommunen har i samrådsfasen, både i brev till fastighetsägare samt genom kungörelser (annonser) den 25 april 2018 uppmanat såväl fastighetsägare som nyttjanderättshavare att meddela berörda rättigheter till Kommunen. Syftet med denna kungörelse har bl.a. varit att kunna få information om ägarförhållanden gällande badhytter. Kommunen har nu också skickat separata brev och kontaktat de fastighetsägare (med registrerade kontaktuppgifter) som har badhytter på sina fastigheter och bett dem meddela vem eller vilka som äger badhytterna. Det har emellertid varit svårt att fullt ut utreda vem eller vilka som är ägare till badhytterna, antingen på grund av att fastighetsägarna själva inte vet detta eller på grund av att fastighetsägarna inte kan kontaktas då ägarna inte är i livet eller då det saknas registrerade adresser i fastighetsregistret.

Kommunen har sammanställt en lista över berörda badhytter, fastighetsägare och de ägare till berörda badhytter som kunnat identifierats. Listan bifogas som Bilaga K10.

### **3.10 Detaljplaner**

Domstolen har efterfrågat samtliga detaljplaner som berörs. En separat USB-sticka med samtliga detaljplaner inges med denna komplettering. Detaljplanerna (USB-stickan) utgör Bilaga K11.

## **4 SJÖFARTSVERKET (ab. 11)**

Sjöfartsverket önskar ett förtydligande om att den fördjupade kontroll som enligt rapporten om geotekniska förhållanden (Bilaga B3) ska göras vid

detaljprojektering även tar hänsyn till risk för sättningar av mark och kanalsidor längs Falsterbokanalerna där översvämningsskydd planeras (fastighet Räng 10:231). Detta i syfte att säkerställa att sättningar/ras av kanalsidor inte sker, vilket skulle kunna minska vattendjupet i Falsterbokanalerna

Kommunen vill förtydliga att hänsyn kommer att tas till markens lokala stabilitetsförhållanden längs kanalerna så att sättningar/ras av kanalkanterna undviks. Det ska vidare framhållas att merparten av de planerade skydden längs Falsterbokanalerna utgörs av låga murar, lägre än 0,5 m över nuvarande marknivå, se figur 7.1 i TB:n (Bilaga B till ansökan) som visar sträckor där murar planeras och Bilaga C1E som visar skyddets planerade höjd av mark.

Sjöfartsverket lyfter i sitt yttrande även synpunkten att det vid kanalvaktartornet finns planer på ny exploatering av området. Sjöfartsverket menar att en konflikt skulle kunna uppstå mellan en utveckling av området och föreslagen placering av översvämningsskyddet, men menar samtidigt att planerna kan möjliggöras genom de anpassningar/justeringar av mindre betydelse som kommunen angett i ansökan. Sjöfartsverket önskar fortsatt samråd med kommunen vid detaljplanering av skyddet inom den aktuella fastigheten.

Kommunen delar Sjöfartsverkets uppfattning att skyddet bör kunna anpassas till övriga utvecklingsplaner för området i takt med att dessa tas fram, och kommer fortsätta att samråda med Sjöfartsverket i dessa frågor.

## **5 SYDVÄSTRA SKÅNES VATTENRÅD (ab. 12)**

Sydvästra Skånes Vattenråd anför i sitt yttrande att det saknas en redogörelse i ansökan för hur grundvattennivån påverkas av en långvarig högvattenperiod och att det även vore önskvärt att tydliggöra vallarnas effekt på grundvatten och dagvatten vid en långvarig högvattenperiod.

Till bemötande av Vattenrådets synpunkter ska framhållas att högvatten till sin natur är kortvariga. Däremot kommer en stigande medelvattenyta att leda till en permanent påverkan på grundvattenytan. Samspelet mellan stigande grundvattennivåer och anläggandet av vallar beskrivs i Bilaga C17 till MKB:n, *Riskområden med avseende på framtida stigande grundvattennivåer*.

Vallarnas effekt på dagvatten (ytavrinning) har beskrivits i Bilaga C13 till MKB:n, *Påverkan på ytavrinning*, vartill hänvisas.

## **6 LÄNSSTYRELSEN I SKÅNE LÄN (ab. 16)**

Länsstyrelsen har inkommit med en relativt omfattande skrivelse med flera synpunkter på ansökan och MKB:n. Vad gäller de delar som specifikt avser frågor hänförliga till MKB:n bemöts dessa i Swecos PM, Bilaga K1, till vilken hänvisas generellt.

## 6.1 Natura 2000

Länsstyrelsen bedömer att verksamheten medför en risk för betydande påverkan på miljön i Natura 2000-områdena och att det krävs tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken för verksamheten.

Kommunen beaktar vad länsstyrelsen anför i denna del och anser det lämpligt att tillstånd enligt Natura 2000 prövas och innefattas i ansökan, även om Kommunen i och för sig vidhåller bedömningen att verksamheten inte medför någon risk för betydande påverkan på Natura 2000-områdenas miljö- och skyddsvärden. Kommunen har därför ändrat sitt reservationsvisa yrkande till ett yrkande om tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken, se punkt 1 ovan.

Länsstyrelsen har framfört synpunkter på vilket underlag och information som länsstyrelsen anser saknas för att det ska kunna göras en bedömning av verksamhetens påverkan på livsmiljöer och skyddade arter. Dessa synpunkter bemöts i Bilaga K1, punkt 2, samt i Bilaga K2, *Naturvärdesinventering av etableringsytor, Förstudie - komplettering av MKB*, och Bilaga K3 när det gäller bedömd påverkan inom etableringsytorna.

Länsstyrelsen har även efterfrågat en komplettering av alternativredovisningen med alternativa placeringar av vallen i sidled utanför Natura 2000. Se i denna del Bilaga K1 samt K4 *Alternativa placeringar med mindre markanspråk inom Natura 2000-område*.

I tillägg till vad som redogörs för i Bilaga K1, avseende länsstyrelsens begäran om komplettering av Natura 2000-underlaget, ska för tydlighets skull anges att tillståndsansökan med bilagor innehåller en fullständig redogörelse för bedömd påverkan på Natura 2000-områdena och dess livsmiljöer och arter (dvs. det underlag som erfordras för en Natura 2000-prövning), enligt följande handlingar:

- Avsnitt 11.3, 13.1, 13.2, 13.4 och 13.6.1 i MKB:n
- Kartbilaga C1A *Natura 2000-områden på Falsterbohalvön*
- Kartbilaga C1B *Berörda naturtyper inom Natura 2000*
- Bilaga C3, *Naturvärdesinventering*
- Bilaga C6, *Påverkan på Natura 2000*
- Bilaga C7, *Påverkan på fridlysta och rödlistade arter*
- Bilaga K2, *Naturvärdesinventering av etableringsytor, Förstudie - komplettering av MKB*
- Bilaga K3, *Naturtyper i etableringsytor*
- Bilaga K4, *Alternativa placeringar med mindre markanspråk inom Natura 2000-område*
- Bilaga K8, *Förtydliganden kopplat till prövning enligt 7 kap 28 §*

Den sistnämnda handlingen (Bilaga K8) har framtagits av Sweco efter en förnyad genomgång av underlaget i MKB:n avseende Natura 2000, och inges till klargörande av att MKB:n även inrymmer en uttrycklig bedömning av permanentsskedet med avseende på fågeldirektivet och kumulativa effekter.

## **6.2 Naturreservat**

### **6.2.1 Dispenser**

Länsstyrelsen har efterfrågat förtydliganden avseende dispenser för vissa föreskrifter för naturreservat. Sweco redogör för sådana förtydliganden i Bilaga K1, punkt 3. Kommunen söker dispens från naturreservatföreskrifterna enligt 1.2 a) i tillståndsansökan, vilket således innefattar de föreskrifter som länsstyrelsen efterfrågat förtydliganden om.

När det gäller dispens från föreskrifterna för naturreservatet Ljungskogens och Ljunghusens strandbad för flytt av badhytter följer av tillståndsansökan 1.2 a) att dispens söks för flytt av badhytter i naturreservaten Flommen och Ljungskogens och Ljunghusens strandbad.

### **6.2.2 Kompensationsåtgärder**

Länsstyrelsen har anfört att det inte har lämnats förslag på åtgärder för att kompensera för intrånget i naturvärden inom naturreservaten och naturminnet och att kommunen behöver lämna förslag på kompensationsåtgärder för samtliga ingrepp i de skyddade områdena.

Som framgår av tillståndsansökan (s. 48) bedöms inget intrång eller negativ påverkan uppkomma för de naturvärden som naturreservaten/naturminnet avser skydda. I förarbetena till 7 kap. 7 § fjärde stycket miljöbalken (prop. 1997/98:45, del II, s. 76) förtydligas att dispens får ges endast om intrånget i naturvårdsintresset kompenseras i skälig utsträckning, men – när det gäller skäligheten – om intrånget är obetydligt bör det kunna tillåtas utan gottgörelse.

I detta fall bedöms sökt verksamhet inte medföra några intrång i naturvårdsintressena i naturreservaten, och i vart fall skulle ett intrång vara helt obetydligt för naturvärden på platsen, se Bilaga C5 till MKB:n, *Påverkan på naturreservat*. Skydden kommer medföra smala markanspråk i naturreservatens ytterkanter, i huvudsak i områden som redan är påverkade av mänskliga ingrepp, i anslutning till befintlig bebyggelse eller infrastruktur. Skydden har så långt möjligt förlagts till vägar, banvallar, stigar m.m. där naturen inte är orörd. Det totala markanspråket för skyddet uppgår till mellan 0,00004 % och 0,7 % av naturreservatens yta (se Bilaga C1C och C5 till MKB:n).

Längs de sträckor där höga naturvärden har konstaterats i områden som påverkas av skydden, förekommer naturvärdena också i samma eller större utsträckning i direkt angränsande områden (se Bilaga C3 till MKB:n, *Naturvårdsinventering*). Identifierade naturvärden bedöms inte i något fall

enbart finnas inom områden som berörs av sökta åtgärder. Skydden bedöms därutöver inte försämra förutsättningarna för flora och fauna att leva och fortplantera sig inom reservaten. Befintliga ytjordskikt kommer att återföras på skydden och befintliga naturvärden förväntas återetablera sig inom arbetsområdena efter anläggandet av skydden. Verksamheten kommer varken att störa eller på annat sätt påverka de värden och intressen som naturreservaten avser skydda (se punkt 8.3.1 i tillståndsansökan, punkt 11.1 i MKB:n samt Bilaga C5 *Påverkan på naturreservat*).

Kommunen har föreslagit en rad skadeförebyggande åtgärder som syftar till att minska risk för skada i arbetsskedet och påskynda återetablering efter arbetenas avslutande. Med dessa skadeförebyggande åtgärder förväntas verksamheten inte medföra några bestående intrång i naturvårdsintressena. Det saknas därmed skäl att föreskriva kompensationsåtgärder. Skulle det ändå i något fall uppstå något (ej förutsebart) intrång är Kommunen givetvis principiellt inte emot att vidta och utföra kompensationsåtgärder, men med hänsyn just till att intrång inte bedöms uppstå saknas underlag och förutsättningar att föreslå vad som skulle behöva kompenseras eller hur kompensationsåtgärder skulle utformas.

I den mån det finns risk för påverkan efter arbetenas avslutande bedöms den vara kopplad till huruvida återetableringen av växtlighet sker i den takt som Kommunen förväntar sig. För att hantera detta anser Kommunen det lämpligt och ändamålsenligt om det föreskrivs en skyldighet för Kommunen att inom ramen för kontrollprogrammet följa upp och utvärdera växtlighetens återetablering i berörda områden. Om det vid uppföljning visar sig att återetableringen sker långsammare än väntat kan lämpliga åtgärder vidtas efter samråd med tillsynsmyndigheten. Den åtgärd som i nuläget framstår som mest sannolik om situationen skulle uppstå är frösådd av lämpliga växter. Val av fröblandning sker lämpligen efter samråd med länsstyrelsen.

### **6.3 Naturminnet Räng och strandmolke**

Länsstyrelsen har i sitt yttrande påpekat, i likhet med naturreservaten, att Kommunen inte har lämnat förslag på kompensationsåtgärder avseende naturminnet och att Kommunen behöver lämna förslag på kompensationsåtgärder för ingreppet i naturminnet.

Som framgår av tillståndsansökan (s. 48) bedömer Kommunen att det inte uppstår intrång eller negativ påverkan på de naturvärden som naturreservaten/naturminnet avser skydda, se även Bilaga C8 till MKB:n, *Påverkan på strandmolke och naturminnet Räng*. Av denna anledning saknas anledning att föreskriva kompensationsåtgärder.

Länsstyrelsen har även anfört att dispens från föreskrifter som meddelats för naturreservat och naturminne endast får lämnas om åtgärderna inte strider mot området eller föreskrifternas syften och att ”om en konflikt finns i förhållande till

*syftena kan det krävas att delar av naturreservaten/naturminnet upphävs för att anläggandet av översvämningsskydden ska vara möjlig. För ett sådant upphävande krävs det att det finns synnerliga skäl. En ansökan om upphävande eller delvis upphävande av ett naturreservat eller naturminne prövas av länsstyrelsen”.*

Som framgår av tillståndsansökan (s. 48) söks dispens från reservatsföreskrifter och för åtgärder inom naturminnesområde och Kommunen har redogjort för skälen till varför dispensgrund bedöms föreligga. De sökta åtgärderna bedöms inte strida mot de angivna syftena med naturreservaten respektive naturminnet.

Vad gäller naturminnet (strandmolken) är den skyddade arten livskraftig och inte längre beroende av det geografiska område som naturminnet utgör. Kommunen ser inga hinder mot att länsstyrelsen ser över naturminnets syftesbeskrivning, alternativt upphäver naturminnet. I förhållande till förevarande tillståndsprövning, där dispens har sökts och där dispensgrunder bedöms föreligga, ser Kommunen dock inte något behov av separata processer om upphävande av naturreservat och/eller naturminne.

#### **6.4 Fridlysta och rödlistade arter**

Länsstyrelsen anför att det behöver förtydligas vilka arter som ansökan om dispens från artskyddsförordningen gäller.

Av ansökan (punkt 13.5) framgår att artskyddsdispensen avser arterna hedblomster och backsippa, detta till följd av att det var de arter som vid fältinventeringen år 2017 hittades inom område som berörs av skydden.

För att undvika att riskera att sökt verksamhet hamnar i konflikt med andra arter i områdena, som omfattas av artskyddsförordningen, kompletterar Kommunen sin dispensansökan till att även omfatta arterna *pipstäkra*, *klockgentiana*, *flockarun* och *kustarun*, vilka inte konstaterades i fält men där inrapporterade fynd angetts i ArtPortalen eller i ängs- och betesmarksinventeringen, se närmare Bilaga K1, Bilaga K2 samt Bilaga K5 *Kompletterande bedömning kring fridlysta växter*.

Mot denna bakgrund har yrkandet 1.2 c) justerats i enlighet med punkt 1 ovan.

#### **6.5 Strandskydd**

Länsstyrelsen anser att det saknas en utförlig beskrivning av projektets påverkan på strandskyddets syften m.m. Kommunen finner detta svårförståeligt och menar för sin del att MKB:n innehåller efterfrågade beskrivningar beskrivning och hänvisar till punkt 6 i Bilaga K1 för vidarehänvisningar i denna del.

#### **6.6 Påverkan på grodor och salamandrar**

För bemötande i denna del, se punkt 7 i Bilaga K1 samt sakkunnigutlåtande avseende groddjur upprättat av Jan Pröjts, Bilaga K6.

## **6.7 Påverkan på fågellivet**

För bemötande i denna del, se punkt 8 i Bilaga K1.

## **6.8 Sandutfyllnad**

För bemötande i denna del, se punkt 9 i Bilaga K1.

## **6.9 Övrigt**

När det gäller detaljplanen H105 anser kommunen att den sökta verksamheten torde vara förenlig med detaljplanen men har, till undvikande av oklarheter vad gäller detaljplanerna, påbörjat arbetet med att göra en ändring i detaljplanen H105 som uttryckligen möjliggör översvämningsskydd inom området.

Länsstyrelsens övriga synpunkter och frågor under rubriken "Övrigt" besvaras i punkt 10 i Bilaga K1, vartill hänvisas.

## **7 TRAFIKVERKET (ab. 21)**

Trafikverket har framfört intresse av att ta del av mer detaljerade ritningar gällande översvämningssvallarnas utformning i närheten av väg 100. Trafikverket menar att det vore att föredra om mer detaljerade ritningar fanns tillgängliga redan nu, men att det också kan kompletteras i ett senare skede.

Kommunen har genom Sweco varit i kontakt med Trafikverket (telefonsamtal den 1 november 2018) och diskuterat vilket underlag Trafikverket ytterligare är i behov av. Kommunen har uppfattat att det befintliga kartunderlaget, särskilt Bilaga B6, ger en tillräcklig detaljeringsgrad för att Trafikverket ska kunna bevaka de intressen som åligger myndigheten. Trafikverket framförde vid samtalet att det inte finns några invändningar mot projektet som sådant, men önskar vara fortsatt involverade när projektet övergår till detaljutformning, framförallt i detaljutformningen av skyddets anslutning mot väg 100. Detta kommer Kommunen beakta i det fortsatta arbetet.

## **8 FORTIFIKATIONSVERKET (ab. 27)**

Fortifikationsverket har anfört att verket inte har något att erinra avseende uppförande av översvämningsskydd under förutsättning att översvämningsskyddet inte hindrar Fortifikationsverkets eller Försvarmaktens verksamhet, vilket innebär att fordon måste kunna passera fritt på deras fastighet samt att de vägar som finns måste kunna användas. Därutöver måste Fortifikationsverket kunna passera med fordon in på den del av fastigheten som ligger utanför skyddet.

Kommunen bekräftar att Fortifikationsverket kommer ha fortsatt tillgänglighet till och inom sin fastighet samt att verket kommer att fortsatt kunna nyttja befintliga vägar.

---

Som ovan

Mikael Wårnsby

Madeleine Edqvist